

		CRNA GORI SKUPŠTINA CRNE GORE
PRIMLJENO:	27.12. 2019. GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-7779-13/4	
VEZA:		
EPA:	861AVI	
SKRACENICA:	PRILOG:	

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
 Broj: 07-7302/19
 Podgorica, 26. decembar 2019. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
 Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 19. decembra 2019. godine, razmotrila je Predlog rezolucije o očuvanju Aerodroma Crne Gore koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici dr Draginja Vuksanović Stanković, mr Raško Konjević, Ranko Krivokapić i Džavid Šabović, a Skupština dostavila Vladi radi davanja mišljenja.

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vazdušni saobraćaj posljednjih decenija ostvaruje najdinamičniji razvoj od svih vidova transporta. Potražnja za vazdušnim saobraćajem na zapadnom Balkanu i regionu jugoistočne Evrope stalno se povećavala tokom godina. Broj putnika je porastao za 45% u poslednjoj deceniji i više se nego udvostručio od sredine osamdesetih. Smanjeni troškovi vazdušnog prevoza, poboljšanja u efikasnosti avio-kompanija i povećana konkurenca su smanjili cijene avio-karte za oko 40%, što je dovelo do povećanog interesa putnika u vazdušnom saobraćaju i povećanja broja operacija i putnika skoro na svim aerodromima u regionu.

Zbog velike udaljenosti od većine svojih ciljanih turističkih emitivnih tržišta - Zapadne i Centralne Evrope, Skandinavije, kao i zbog svojih reljefnih karakteristika, Crna Gora je i dalje prepoznata kao pretežno aviodestinacija. U prethodnom periodu Crna Gora je značajno unaprijedila svoju dostupnost uvođenjem većeg broja direktnih i čarter linija sa značajnih emitivnih tržišta. Ovo najbolje potvrđuje podatak da je od 2012. do 2017. godine broj putnika na aerodromu u Podgorici i Tivtu povećan za 65% odnosno 55%, te da u kontinuitetu raste broj putnika na oba aerodroma. Na aerodromu u Podgorici

2012. godine opsluženo je 639.352 putnika, 2013. godine 690.690 putnika, 2014. godine 701.596 putnika, 2015. godine 748.899, 2016. godine 873.278 da bi 2017 godine, kada je zabilježen rekordan rast u turizmu, na aerodromu u Podgorici opslužili 1.055.142 putnika. Slična je situacija i kada je aerodrom Tivat u pitanju – u kontinuitetu raste broj putnika koji su brojniji nego u vazdušnoj luci u Podgorici i to kako slijedi: 2012. godine 725.392 putnika, 2013. godine 868.343 putnika, 2014. godine 910.534 putnika, 2015. godine 895.006, 2016. godine 982.558 odnosno 2017. godine 1.129.720 putnika.

Preko 50% turista u svijetu koristi avion kao prevozno sredstvo, što je slučaj i sa turistima koji dolaze u našu zemlju. Rast broja direktnih letova, kroz uvođenje niskobudžetnih i drugih aviokompanija doprinio je rastu broja turista sa značajnih emitivnih tržišta i to iz Rusije, Turske, Njemačke, Ukrajine, Velike Britanije, Austrije, Francuske, Belgije, Srbije, Poljske, Slovenije, Švedske, Mađarske i Grčke. I finansijski efekti prate ovaj pozitivan trend i bilježe povećanje, pa su prihodi od turizma premašili milijardu eura, u 2018. godini.

Imajući u vidu turističke potencijale zemlje, činjenicu da Crna Gora postaje sve popularnija destinacija za zimski turizam, apostrofira se značaj unapređenja aviodostupnosti uvođenjem većeg broja direktnih i čarter linija sa poželjnih tržišta koje pokrivaju Crnu Goru, pogotovo u periodu van glavne turističke sezone, ali i kroz konkurentne cijene avio karata, posebno cijene aerodromskih usluga, kao i bolju aerodromsku infrastrukturu. Ne treba zanemariti potrebe investicione zajednice koja se formira u Crnoj Gori i koja podrazumijeva visoko-standardizovanu tražnju i ujedno postavlja opravdane i poželjne zahtjeve prema avio prevozniku i aerodromima Crne Gore, od kojih se sa druge strane očekuje visoko-sofisticirano pružanje usluga.

Vlada se opredijelila da aerodrome valorizuje putem koncesije, prepoznajući da je dobra aerodomska infrastruktura odnosno aviodostupnost Crne Gore bitan preduslov za ubrzani razvoj u turizmu, odnosno za razvoj Crne Gore kao visoko kvalitetne turističke destinacije i cijele ekonomije zemlje.

Kao što je u uvodnom dijelu naznačeno, vazdušni prostor i aerodomska infrastruktura predstavljaju dobra u opštoj upotrebi koja su dostupna svima pod jednakim uslovima, njihova upotreba se vrši bez posebnih dozvola ili odobrenja nadležnih organa. Postojeća aerodomska infrastruktura na dva međunarodna aerodroma u Podgorici i Tivtu nije razvijena do nivoa koji daje mogućnost njihovog komfornog korišćenja odnosno nema kapacitete potrebne za opsluživanje sve većeg broja putnika. Da bi se realizovala namjera pružanja visoko sofisticiranih usluga u

vazdušnim lukama u Podgorici i Tivtu neophodne su značajnije investicije u infrastrukturu oba aerodroma, odnosno unapređenje pružanja usluga.

Vlada Crne Gore je u usvojenom koncesionom aktu, utvrdila uslove za dodjelu koncesije, od kojih su najvažniji: Finansijski, tehnički i bolja avio dostupnost.

Finansijski uslovi su:

- avansna uplata u budžet države u iznosu od najmanje 100 miliona eura;
- godišnja koncesiona naknada od najmanje 10 % od ukupnog prihoda;
- 200 miliona eura investicija za period koncesije, tj. tokom 30 godina;
- najmanje 80 miliona eura investicije u prve tri godine.

Dakle, investicija od minimum 200 miliona eura značajno će unaprijediti aerodromsku infrastrukturu što je svakako ekonomski, a i javni interes uzimajući u obzir ograničene kapacitete za investicije od strane AD „Aerodromi Crne Gore“ i infrastrukturne nedostatke oba aerodroma.

Kroz ovako postavljene tehničke i finansijske kriterijume, koje budući koncesionar mora da ispunji, garantuje da koncesija može biti dodeljena samo kredibilnom partneru koji ima neuporedivo veće iskustvo i veći finansijski kapacitet od preduzeća koje trenutno upravlja aerodromima, te da će usluge biti podignute na veći nivo što je, takođe, argument da preduzeće Aerodromi Crne Gore trebaju da budu predmet koncesije.

Cilj uvođenja privatnog kapitala u ove poslove je olakšavanje pristupa globalnim kapitalnim investicijama, odnosno usklađivanje načina obavljanja aerodromskih usluga sa međunarodnim standardima. Sporazumi o privatno-javnom partnerstvu su, takođe, atraktivni za vlade jer omogućavaju da se razvojni, finansijski i operativni rizik prebaci na privatne investitore i u većini slučajeva garantuju dodatne prihode državi.

U uslovima dodjele koncesije država ostaje vlasnik aerodroma, a privatna kompanija koristi aerodromsku infrastrukturu i obezbjeđuje svu operativnu i upravnu kontrolu nad aerodromima tokom trajanja koncesije. Nadalje, kada su u pitanju investicije koncesionar će biti u obavezi da investira kako bi zadovoljio minimalne standarde performansi i širenje kapaciteta na osnovu potražnje.

Analiza alternativnih mogućnosti pružanja usluga pokazala je da projekat koncesije obezbjeđuje javni interes. Argumeti za to su - očekivana vrijednost investicija, očekivani prihod od godišnjih koncesionih naknada, očekivani prihod od jednokratne koncesione naknade, značajna međunarodna ekspertiza, činjenica da izgrađena infrastruktura ostaje u vlasništvu države po isteku perioda na koji je data koncesija za izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju, održavanje i korišćenje aerodroma. Ne treba

zaboraviti ni višestruk značaj unapređenja aerodomske infrastrukture i poboljšanja avio-dostupnosti Crne Gore za turizam zemlje, ali isto tako značaj za druge grane privrede.

Imajući u vidu da je jedan od razloga za donošenje rezolucije potpisane od strane poslanika doc. dr Draginje Vuksanović, mr Raška Konjevića, Ranka Krivokapića i Džavida Šabovića, zloupotreba prava radnika, obaveštavamo vas da je Vlada Crne Gore Zaključkom broj: 07-6239, od 27. decembra 2018. godine prihvatiла Kolektivni ugovor akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Crne Gore“ AD i ovlastila ministra saobraćaja i pomorstva da, u ime Vlade, potpiše navedeni ugovor sa reprezentativnim predstavnicima sindikata „Aerodroma Crne Gore“ AD, koji je i potpisana, čime su prava radnika u potpunosti zaštićena.

Shodno navedenom ovim pravnim aktom obavezan je budući akcionar da od dana početka koncesije, od dana preuzimanja ovog akcionarskog društva od strane Vlade Crne Gore, kao jedinog (100%) vlasnika, poštuje prava radnika i da ne može raditi reorganizacije i smanjenja broja radnika u periodu od pet godina, od preuzimanja Aerodroma.

Iz svega navedenog proizilazi da Predlog rezolucije o očuvanju Aerodroma Crne Gore nije osnovan, te da istu treba odbaciti.

PREDSJEDNIK

Duško Marković

